

THISTED KOMMUNE

§ 16 MILJØGODKENDELSE

Godkendelse af udbringningsarealer
Kåstrupvej 8, 7700 Thisted
10. marts 2016

1 GENERELLE FORHOLD

Godkendelse af virksomhed i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (lovbek. nr. 868 af 3. juli 2015).

1.1 Ejer- og driftsforhold

Godkendelse	§ 16 miljøgodkendelse
Virksomhedens art	Planteavl
CVR-nr.	76353816
P-nr.	1002488192
Ejendomsnummer	7870030777
Matrikelnr. og ejerlav	13k, Kåstrup By, Kåstrup
Bedriftens adresse	Kåstrupvej 8, 7700 Thisted
Ansøgers navn og adresse	POUL ERIK KRISTOFFERSEN, Johnsens Alle 40, 7700 Thisted
Ansøgers konsulent	Dion G. Nørgaard, LandboThy tlf.: 9618 5738 e-mail: dgn@landbothy.dk
Tilsynsmyndighed	Thisted Kommune, Teknisk Forvaltning Kirkevej 9, 7760 Hurup Thy tlf.: 9917 1717 e-mail: teknisk@thisted.dk
Sagsbehandler	Nathalia H. Andersen tlf.: 9917 2237 e-mail: nha@thisted.dk
Kvalitetssikring	Ulrik B. Krogh
Godkendelsesdato	10. marts 2016
Ansøgningsskema	Skema nr. 81088 version 2

Indholdsfortegnelse

1	GENERELLE FORHOLD	1
1.1	Ejer- og driftsforhold	1
1.2	Godkendelsespligt	3
1.2.1	<i>Afgørelsen</i>	3
1.3	Godkendelsens omfang	4
1.3.1	<i>Tidligere godkendelser</i>	4
1.3.2	<i>Gyldighed</i>	4
1.3.3	<i>Offentlighed og høring</i>	5
1.3.4	<i>Ikke teknisk resumé</i>	6
1.4	Vilkår	7
	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE	9
2	AREALERNE	10
2.1	Markoplysninger	10
2.2	Gødningsregnskab.....	11
2.3	Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor	12
2.4	Ammoniakupåvirkning fra udbringning.....	15
2.5	Øvrige forhold	17
2.6	Habitatvurdering (udvaskning fra arealer).....	17
2.6.1	<i>Nitrat til overfladevand</i>	18
2.6.2	<i>Fosfor til overfladevand</i>	19
2.7	Bilag IV-arter (påvirkning fra udbringningsarealer).....	20
2.8	BAT for udbringning af husdyrgødning	21
2.9	Gener fra udbringning.....	21
3	INDKOMNE HØRINGSSVAR	22
	BILAG	25

1.2 Godkendelsespligt

Godkendelsen er meddelt i medfør af § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbek. nr. 868 af 3. juli 2015 (herefter kaldet Husdyrbrugsloven).

På bedriften skal der fremover modtages husdyrgødning fra et husdyrbrug omfattet af Husdyrbrugslovens § 11 eller 12. De ansøgte udbringningsarealer omfatter bl.a. arealer beliggende i nitratklasse 1 og 3, hvilket har udløst kravet om godkendelse af udbringningsarealerne efter Husdyrbrugslovens § 16.

Ansøgningen er indsendt til Thisted Kommune den 17. september 2015. Til anvendelse af omregningsfaktorer for beregning af dyreenheder er anvendt Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., bek. nr. 594 af 4. maj 2015 (herefter kaldet Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

1.2.1 Afgørelsen

Thisted Kommune godkender det ansøgte projekt, suppleret med vilkår.

Det er en grundlæggende forudsætning, at projektet og den fremtidige drift udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet, og i overensstemmelse med godkendelsens vilkår. Vilkårene skal sikre overholdelse af Husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, for herved at sikre at det omgivende miljø ikke påvirkes væsentligt af den i godkendelsen beskrevne arealdrift.

Thisted Kommune vurderer, at der ved den søgte arealdrift er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra de ansøgte arealer, samt at der anvendes den bedste tilgængelige teknik.

Under overholdelse af de i godkendelsen fremsatte vilkår, vurderer Thisted Kommune, at projektet opfylder habitatdirektivets krav om beskyttelse af internationale beskyttelsesområder, og at der i øvrigt ikke er væsentlige miljøpåvirkninger.

Grundlaget for Thisted Kommunes afgørelse fremgår af den miljøtekniske beskrivelse.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Lov om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug.

På vegne af Thisted Kommune den 10. marts 2016,

Nathalia H. Andersen
Biolog, Team Landbrug

1.3 Godkendelsens omfang

Der er ansøgt om godkendelse af udbringningsarealer til tilførsel af husdyrgødning på bedriften beliggende Kåstrupvej 8, 7700 Thisted. Baggrunden for ansøgningen er, at der modtages husdyrgødning fra bedriften beliggende Tranhøjvej 5, 7700 Thisted.

Godkendelsen omfatter:

- Godkendelse af i alt 49,61 ha udbringningsarealer.
- Udbringning af en gødningsmængde på i alt 5650,00 kg N og 1550,00 kg P i svinegylle, svarende til 66,5 DE.

På ejendommen Kåstrupvej 8 er der tilladelse til produktion af slagtesvin. Denne godkendelse omfatter udelukkende udbringning af husdyrgødning på bedriftens arealer, og vedrører således ikke dyreholdet på ejendommen.

1.3.1 Tidligere godkendelser

Udbringningsarealerne er ikke tidligere godkendt.

1.3.2 Gyldighed

Godkendelsen omfatter drift af samtlige ejede og forpagtede arealer tilhørende ejendommen Kåstrupvej 8, 7700 Thisted, CVR nr. 76353816. Driften af arealerne skal foregå i overensstemmelse med oplysningerne i ansøgningsmaterialet samt med godkendelsens vilkår og vurderinger.

Godkendelsen træder i kraft den dato den meddeles. Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen tages i brug. Godkendelsen anses for at være taget i brug, når der første gang efter godkendelsen er meddelt, udbringes husdyrgødning fra et landbrug godkendt efter Husdyrbrugsloven §§ 11 eller 12.

Godkendelsen er underlagt Husdyrbrugslovens bestemmelser omkring kontinuitetsbrud, jf. § 33, stk. 3.

Godkendelsen er omfattet af reglerne for revurdering, jf. Husdyrbrugslovens § 41 stk. 3. Den første revurdering skal igangsættes i 2024.

Udskiftning af udbringningsarealer skal følge Husdyrbrugslovens regler herfor. Ændringer i ejerforhold skal ligeledes meddeles til kommunen.

1.3.3 Offentlighed og høring

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i to ugers høring hos ansøger og ansøgers konsulent.

Herefter er eventuelle rettelser medtaget og forslaget er sendt i 3 ugers høring hos følgende:

- Ejer af Kåstrupvej 8, 7700 Thisted
- Ejer af Skradekær 2, 7700 Thisted
- Ejer af Tvorupvej 7, 770 Thisted
- Ejer af Tranhøjvej 5, 7700 Thisted
- Ejer af Kåstrupvej 5, 7700 Thisted

Projektet vurderes at være af underordnet betydning for naboer, jf. Husdyrbrugslovens § 56, stk. 2.

Offentliggørelse

Godkendelsen offentliggøres den 10. marts 2016 på Thisted Kommunes hjemmeside, www.thisted.dk. Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Ejer af Kåstrupvej 8, 7700 Thisted
- dgn@landbothy.dk – Dion Nørgaard, LandboThy
- dnthy-sager@dn.dk - Danmarks Naturfredningsforening samt lokale afdeling
- husdyr@ecocouncil.dk – Det Økologiske Råd
- post@sportsfiskeren.dk - Danmarks sportsfiskerforbund
- natur@dof.dk – Dansk Ornitologisk Forening
- thisted@dof.dk – DOF Nordvestjylland
- fr@friluftsraadet.dk – Friluftsrådet
- mail@dkfisk.dk – Danmarks Fiskeriforening
- nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk - Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark

Godkendelsen er givet i henhold til § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbek. nr. 868 af 3. juli 2015.

Klagevejledning

Denne afgørelse er truffet efter Husdyrbrugslovens § 16, og kan ifølge lovens § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du skal klage via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer,

typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Thisted Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentligt annonceret, regnes klagefristen dog altid fra dette tidspunkt.

Klagefristen udløber den 7. april 2016.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Thisted Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Klageberettigede er ansøger, grundejer, myndigheder samt landsdækkende eller lokale organisationer med klageret efter loven, samt enhver med en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

En klage over afgørelsen har jf. Husdyrbrugslovens § 81 stk. 1 ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Bestemmelsen indebærer ingen begrænsninger i klagenævnets adgang til at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis ansøger igangsætter projektet, før klagesagen er afgjort, sker det således for eget ansvar, jf. Husdyrbrugslovens § 81, stk. 2.

Bestemmelsen indebærer ingen begrænsninger i klagenævnets adgang til at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis ansøger igangsætter projektet, før klagesagen er afgjort, sker det således for eget ansvar, jf. Husdyrbrugslovens § 81, stk. 2.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ifølge Husdyrbrugslovens § 90 ske inden 6 måneder fra afgørelsen er meddelt.

1.3.4 Ikke teknisk resumé

Der er ansøgt om at udbringe husdyrgødning på egne og forpagtede arealer. I alt udbringes hvad der svarer til 66,5 DE på 49,6 ha.

Der er indregnet 5 % ekstra efterafgrøder ud over NaturErhvervstyrelsens generelle krav.

Ansøgningssystemets beregninger viser at det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er overholdt. Det er desuden beregnet, at kravene til merudvaskning af kvælstof til nitratfølsomme

vandindvindingsområder overholdes. Der er arealer beliggende i opland med stigende husdyrtryk. Den vægtede maksimale udvaskning overstiger ikke den reelle udvaskning.

1.4 Vilkår

Dette er en samlet oversigt over de vilkår, der ligger til grund for miljøgodkendelsen. Vilkårene er nummereret efter godkendelsens afsnit. Ansøgers oplysninger samt Thisted Kommunes vurdering kan ses under de relevante afsnit.

Miljøgodkendelsen er betinget af følgende vilkår:

1. Generelle forhold

1.3. Godkendelsens omfang

- 1.3.1.1. Godkendelsen omfatter drift af samtlige ejede og forpagtede arealer tilhørende ejendommen Kåstrupvej 8, 7700 Thisted, CVR nr. 76353816.
- 1.3.1.2. Driften af arealerne skal foregå i overensstemmelse med oplysningerne i ansøgningsmaterialet samt med godkendelsens vilkår og vurderinger.
- 1.3.1.3. Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen tages i brug.
- 1.3.1.4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften, såvel som de øvrige ansatte, skal være bekendt med godkendelsens vilkår. Ændringer i ejerforhold og ansvarshavende skal altid meddeles Thisted Kommune inden for en måned.
- 1.3.1.5. Sker der driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal redningsberedskabet på tlf. 112 straks underrettes, og efterfølgende skal der ske anmeldelse til Thisted Kommune.

2. Arealerne

2.2. Gødningsregnskab

- 2.2.1.1. På de godkendte arealer må der maksimalt årligt tilføres følgende typer og mængde af husdyrgødning:

Gødningstype	Kg N	Kg P
Svinegylle	5650	1550

- 2.2.1.2. Ved tilsyn skal der foreligge dokumentation for de seneste 5 års udbringning af husdyrgødning, f.eks. i form af kopier af mark- og gødningsplaner, samt indsendte gødningsregnskaber.

2.3. Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor

- 2.3.1.1. På bedriften skal der hvert år være **5 %** efterafgrøder ud over det til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre

virkemidler i henhold til NaturErhvervstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme, generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE

---

2 AREALERNE

2.1 Markoplysninger

Miljøgodkendelsen indbefatter alle ejede og forpagtede arealer, der drives under samme CVR-nr. Kåstrupvej 8 udgør samlet ca. 51 ha, hvoraf ca. 7 ha er forpagtede. Ca. 49,6 ha er dyrket areal, de resterende arealer ha er vej, bygninger, krat, naturarealer, etc.

Det samlede ansøgte udbringningsareal er på 49,61 ha.

Grundlæggende arealoplysninger:

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **0,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Ja**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **5,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

I det ansøgte indgår der etablering af 5 % ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens generelle krav.

Aftalearealer

Godkendelsen indeholder ikke aftalearealer.

I tabel 1 vises sammensætningen af de ansøgte arealer, samt størrelsen af de arealer der ligger i udpegede følsomme områder. Arealerne er ligeledes kategoriseret i forhold til jordbundstype, dræn, vanding og sædskifte. Der er anvendt referencesædskifte S2 og S4.

Tabel 1: Oversigt over sammensætningen af udbringingsarealer.

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sædskifte	Ref. Sædskifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
33-0	0,79	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,79	0,00	0,00	0,00
20-0b	# 2,90	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	2,90	0,00	2,90	0,00	0,00	0,00
20-0a	# 7,08	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	7,08	0,00	7,08	0,00	0,00	0,00
29-0	# 3,78	Ja	JB2	Nej	S4	S4	3,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,78	0,00
20-0d	# 1,21	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	1,21	0,00	1,21	0,00	0,00	0,00
20-0c	# 8,92	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	8,92	0,00	8,92	0,00	0,00	0,00
23-0	# 2,03	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,20	0,00	0,00	1,83	0,00	0,00	0,00	2,03	0,00
31-0	17,00	Ja	JB4	Nej	S4	S4	17,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,00	0,00	0,00	0,00
10-0	5,89	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,00	5,89	0,00	0,00	5,89	5,89	0,00	0,00	0,00
Total	49,61						21,77	5,89	0,00	21,95	5,89	43,80	0,00	5,81	0,00

Marker markeret med # er manuelt udpeget til at indgå i beregning af overfladeudvaskning svarende til et plantebrug.

Kortoversigt over bedriftens udbringingsarealer fremgår af bilag 1.

2.2 Gødningsregnskab

Gødningsregnskab nudrift

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	1107,70	136,20	0	10,78
Svinegylle	4519,60	1005,40	0	53,24
Total	5627,30	1141,60	0	64,02

Der modtages svinegylle fra anden bedrift i nudrift.

Gødningsregnskab ansøgt drift

Tilført husdyrgødning					
Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Thomas Kristoffersen Tranhøjvej 5 7700 Thisted CVR: 26508614	Svinegylle	5450,00	1500,00	75,00	64,50
Ingen adresse	Svinegylle	200,00	50,00	75,00	2,00

Afsat husdyrgødning						
Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total husdyrgødning				
Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	5650,00	1550,00	0	66,50
Total	5650,00	1550,00	0	66,50

2.3 Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor

Beskyttelsesniveauerne for nitrat og fosfor, samt grundlaget for ansøgningsystemets beregninger for overholdelse af beskyttelsesniveauet, fremgår af Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11. januar 2016, bilag 3 C (fosfor), bilag D nr. 1 (nitrat, overfladevand) og bilag D nr. 2 (nitrat, grundvand).

Nitrat (overfladevand)

For arealer beliggende i nitratklasse 1 kan det tillades, at der er udbringes husdyrgødning svarende til 85 % af det generelle harmonikrav. For arealer i nitratklasse 2 er denne reduktion på 65 % og for nitratklasse 3 er reduktionen på 50 %.

Fordelingen af udbringningsarealer i nitratklasser:

N-kl 0 (ha)	N-kl 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)
21,77	5,89	0	21,95

Dette giver en reduktionsprocent på 76,10 %.

Ansøgningssystemets beregninger viser:

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 76,10 %	1,07	59,0
DE_{reel}	1,34	58,1

Den maksimalt tilladte udvaskning er på 59,0 kg N/ha.

Den reelle udvaskning er beregnet til 58,1 kg N/ha, svarende til 1,34 DE/ha.

Det ansøgte projekt indebærer, at der etableres 5 % ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens krav.

Der er udbringningsarealer beliggende i vandområde med stigende dyretryk. Kommunen kan uanset en stigning i husdyrholdet godkende ansøgninger, hvor nitrat-udvaskningen ikke overstiger en nitratudvaskning, der svarer til planteavlbrug. Arealer beliggende i opland med stigende husdyrtryk er derfor manuelt udpeget i ansøgningen til at indgå i beregning af overfladeudvaskning svarende til et plantebrug. Ansøgningssystemet har beregnet en vægtet maksimal udvaskning, der vægter udvaskningen for hhv. andelen af udbringningsarealet hvor udvaskningen svarer til planteavlbrug og andelen af udbringningsarealet hvor udvaskningen er ved det maksimale dyretryk.

Ansøgningssystemets beregninger viser:

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 96,27 % Omfatter: 47,75 % af arealet	1,35	68,7
Udvaskning svarende til et plantebrug: 52,25 % af arealet		48,8
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 57,67 % Omfatter: 52,25 % af arealet	0,81	50,9
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		58,3

Den beregnede vægtet maksimale udvaskning er 58,3 kg N/ha. Den reelle udvaskning overstiger dermed ikke den vægtede maksimale udvaskning.

Oversigt over nitratklasser ses i bilag 2.

Nitrat (grundvand)

Udvaskning af nitrat til grundvand er beskrevet i bilag 3.

5,89 ha af de ansøgte udbringningsarealer er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder (se Tabel 2).

Tabel 2: Oversigt over N-udvaskning for arealer i nitratfølsomme indvindingsområder.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
10-0	5,9	62	-3	60	62

Det følger af Miljøstyrelsens wiki-vejledning, at " Hvis nitratkoncentrationen for ansøgt drift ikke er større end 50 mg N/l, er beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet overholdt, med mindre en indsatsplan eller en tidligere VVM-afgørelse eller miljøgodkendelse fastlægger noget andet. Hvis udbringningsarealerne ligger indenfor områder med en indsatsplan vil denne være en del af grundlaget for miljøgodkendelsen, og indsatsplanens retningslinjer hvad angår nitrat, skal overholdes.

Hvis nitratkoncentrationen i ansøgt drift er større end 50 mg N/l, må der ikke være nogen merbelastning i forhold til nudrift på de arealer, der ligger i et nitratfølsomt område. (...) Det skal dog tilføjes, at hvis der af en tidligere miljøgodkendelse eller VVM-afgørelse fremgår et krav på det pågældende areal, må det dette niveau heller ikke overstiges i ansøgt drift."

Ved godkendelsestidspunktet foreligger der ikke gældende indsatsplaner for nitrat på arealerne. De nitratfølsomme indvindingsområder er zonerede. Arealet ligger udenfor indvindingsopland til vandværker, og grundvandsstrømningen er fra kildeplads til mark.

Med den ansøgte drift bliver udvaskningen til grundvandet 62 mg N/l. Merbelastningen fra ansøgt drift i forhold til nudrift er på -3 mg N/l.

Fosfor

Størstedelen af de ansøgte udbringningsarealer er beliggende i opland til meget sårbare Natura-2000 områder, der er fosforoverbelastet. Areal 10-0 er beliggende udenfor fosforfølsomt opland.

Fordelingen af arealer i fosforklasser:

P-kl 0 (ha)	P-kl 1(ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
43,80	0	5,81	0

Ansøgningsystemets beregninger viser:

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**
 Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-8,7 kg P.**
 Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **11,1 kg P/ha/år.**
 P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **31,2 kg P/ha/år.**
 P-fraførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **20,3 kg P/ha/år.**
 P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **11,0 kg P/ha/år.**

Afskæringskravet for fosfor opfyldes altså ifølge ansøgningsystemet med en margin på 8,7 kg P.

Oversigt over fosforfølsomme områder ses i bilag 4.

Thisted Kommunes samlede vurdering vedrørende det generelle beskyttelsesniveau:

Der er stillet vilkår til den mængde og type af husdyrgødning der må udbringes på de ansøgte arealer. Overholdelsen af beskyttelsesniveauet er baseret på oplysninger i ansøgningskemaet, og dermed også valget af etablering af 5 % ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens krav, hvorfor der er sat vilkår hertil. Vilkårene er således stillet for at sikre overholdelse af Husdyrbrugsbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for fosfor og nitrat.

Overholdelsen af det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er beregnet på bedriftsniveau.

Den reelle N-udvaskning (DE_{reel}) er ikke større end den beregnede vægtede maksimale udvaskning. Krav om P-overskud er overholdt. Thisted Kommune vurderer derfor at det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er overholdt.

Thisted Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet for udvaskning af nitrat til grundvandet er overholdt, da der ikke er en merbelastning ved den ansøgte drift.

2.4 Ammoniakpåvirkning fra udbringning

Kommunen skal foretage en konkret vurdering af om der, som følge af ammoniakfordampning fra det ansøgte udbringningsarealer, kan ske påvirkninger på nærliggende naturarealer. I så fald vil der være grundlag for at skærpe husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler om udbringning af husdyrgødning. Der er her særlig fokus på arealer, der støder op til eller ligger i umiddelbar nærhed til kvælstoffølsom natur indenfor Natura 2000. I særlige tilfælde kan kommunen vælge at stille skærpede krav om nedfældning eller husdyrgødningsfrie bræmmer.

Arealer omfattet af kategori 1, 2 og 3 natur

Kategori 1 natur (Husdyrgodkendelseslovens § 7 stk. 1, nr. 1) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Nærmeste Natura 2000 område nr. 24 (Hanstholm Reservatet, Nors Sø og Vandet Sø), beliggende ca. 2 km vest for nærmeste udbringningsareal (mark 20-0C). Nærmeste kat. 1 natur er beliggende ca. 4 km vest for nærmeste udbringningsareal.

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur (Husdyrgodkendelseslovens § 7 stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, der ligger ca. 20 m fra nærmeste udbringningsareal (mark 10-0). Herudover er der ikke kat. 2 natur nær udbringningsarealerne.

Kategori 3 natur

Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 7 stk. 1, nr. 1 og 2. Det drejer sig om heder, moser og overdrev omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3, samt ammoniakfølsom skov.

Nærmeste kategori 3 natur er en vejledende registreret hede, der ligger ca. 55 m nordvest for nærmeste udbringningsareal (mark 10-0). Nærmeste potentielt ammoniakfølsom skov ligger ca. 40 m vest for nærmeste udbringningsareal (mark 10-0).

Øvrig natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Udover det ovenfor beskrevne natur, er der ikke øvrig vejledende registreret § 3 beskyttet natur i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne.

Vandhuller med bræmmekrav

Der er ingen vandhuller i tilknytning til udbringningsarealerne.

Udbringning af flydende husdyrgødning på visse skrånende arealer

Ingen af udbringningsarealerne skråner stærkt ned mod beskyttede søer eller vandløb. Arealerne 23-0 og 29-0 er beliggende langs beskyttede vandløb.

Thisted Kommunes vurdering:

Af Miljøstyrelsens WIKI-vejledningen fremgår følgende:

Hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi. Kun i tilfælde med "worst case" tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning typisk ved udbringning ovenpå afgrøden. Ved anvendelse af flydende husdyrgødning er tabet betydeligt mindre med de nuværende krav. Det gælder desuden, at jo tyndere gylle, jo hurtigere nedtrængning i jorden og jo mindre ammoniaktab. Ved udbringning af svinegylle og afgasset gylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter. Kvæggyllen, som typisk har højere tørstofindhold, kan derimod have påvirkninger på over 1 kg N/ha indenfor de nærmeste 20 meter. Hvis gyllen nedbringes hurtigt, nedfældes eller der anvendes forsuret gylle er påvirkningen selv tæt på naturområder langt under 1 kg N/ha.

Afskæringskriterierne i godkendelsesbekendtgørelsen bilag 3 omfatter alene ammoniakfordampning fra stald og lager. Fordampningen fra udbringningsarealerne i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er som udgangspunkt ikke reguleret af afskæringskriterierne i bilag 3. Det fremgår dog af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning, at "Hvis de nærliggende naturarealer derimod ligger indenfor et Natura 2000 område eller indeholder yngle- rasteområder for bilag IV arter, kan der være behov for at stille skærpede vilkår".

De ansøgte udbringningsarealer vurderes at have været i omdrift hidtil. Pga. afstanden til nærmeste kategori 1, 2 og 3 natur, vurderes disse ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med den ansøgte

arealdrift. På grund af afstanden til øvrig vejledende registreret § 3 natur, vurderes dette ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med den ansøgte arealdrift. Tilstanden af de beskyttede naturtyper vurderes derfor ikke at ændre sig som følge af den ansøgte drift.

Oversigt over beskyttet natur fremgår af bilag 5.

2.5 Øvrige forhold

Fredninger

Nærmeste fredede ammoniakfølsomme områder er fredningen af Nors Sø og Vandet Sø, beliggende over 3 km fra nærmeste udbringningsareal. Pga. afstanden, vurderes driften af arealerne ikke at være i konflikt med fredningen.

Fortidsminder og kulturarvsarealer

Det ansøgte omfatter områder med kulturarvsarealer, herunder hele/delvis markerne 20-0c, 20-0a og 20-0b. Arealerne har hidtil været i omdrift, og det vurderes ikke at fortsat drift vil have en væsentlig betydning for kulturarvsarealet.

Der er beskyttede diger langs flere af arealerne. Digerens placering vurderes ikke at være af betydning for driften af de ansøgte arealer. Digerne er beskyttet af Museumsloven, og tilstanden af digerne må derfor ikke ændres.

Kommuneplan 2010-2022

Det ansøgte har arealer beliggende indenfor områder, der i kommuneplan 2010-2022 er udpeget som biologisk interesseområde med økologisk forbindelseslinje. I biologiske interesseområder må der ifølge kommuneplan 2010-2022 ikke gennemføres projekter, der tilsidesætter beskyttelseshensynene for de pågældende områder. Samtidig må projekterne ikke forhindre, at der på længere sigt kan ske en udbygning af de økologiske forbindelseslinjer indenfor det udpegede område. Da der er tale om fortsat drift af markerne, vurderes det ansøgte ikke at forringe økologiske forbindelseslinjer.

Andre interesseområder i Kommuneplan 2014 vurderes ikke at være af væsentlig betydning for driften af arealerne.

2.6 Habitatvurdering (udvaskning fra arealer)

Habitatvurderingen af Natura 2000 områderne fremgår af bilag 6 (Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)) samt bilag 7 (Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)). Nedenstående afsnit om nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande er et sammendrag af informationerne givet i bilag 6 og bilag 7.

2.6.1 Nitrat til overfladevand

Afskæringskriterium 1

Husdyrtrykket i kystoplandet til Vest for Mors og Nissum Bredning er faldende. Husdyrtrykket i oplandet til Rodenbjerg Sø, Ørum Sø, Ove Sø og Nørhå Sø er ligeledes faldende, hvorimod husdyrtrykket er stigende i oplandet til Lønnerup Fjord.

Thisted Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede.

Den del af udbringningsarealet, der afvander til opland med stigende husdyrtryk, er manuelt udpeget i ansøgningen til at indgå i beregning af overfladeudvaskning svarende til et plantebrug. Det antages, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Lønnerup Fjord, når udbringningsarealerne i søoplandet har en udvaskning der er mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlsbrug. Den reelle udvaskning overstiger ikke den beregnede vægtede maksimale udvaskning.

Afskæringskriterium 1 er dermed overholdt.

Afskæringskriterium 2A/2B

Ansøgningsystemets beregninger viser:

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{total} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	56,1
Merudvaskning fra husdyrbrug	2,0

Udvaskningen af den ansøgte drift er således 2 kg N/ha højere end udvaskning svarende til planteavlsniveau.

Nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt er på 0 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra kystoplandet til Nissum Bredning, og på 0 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra kystoplandet til Vest for Mors.

Nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt er på 0 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra søoplandene til de pågældende søer som det ansøgte afvander til.

Afskæringskriterie 2A og 2B er dermed overholdt.

Thisted Kommunes vurdering:

Den del af udbringningsarealet der afvander til Lønnerup Fjord, er i ansøgningen manuelt udpeget til at indgå i beregning af overfladeudvaskning svarende til et plantebrug. Den reelle udvaskning overstiger ikke den beregnede vægtede maksimale udvaskning. Dyrtrykket er faldende i de øvrige oplande som udbringningsarealerne afvander til.

Da husdyrbrugets andel af nitratudvaskningen til de pågældende oplande er under 1 %, vurderes det, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Afskæringskriterium 1, 2A og 2B er overholdt. Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand er overholdt. Det vurderes derfor ikke, at projektet i kumulation med andre projekter vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

2.6.2 Fosfor til overfladevand

På ejendommen er det samlede udbringningsareal på 49,61 ha, og det gennemsnitlige fosforoverskud er beregnet i ansøgningssystemet til 11,0 kg P/ha/år.

Ved beregning af et worst case scenarie for fosforudvaskningen, er den samlede fosforudledning fra husdyrbruget til oplandene Nissum Bredning og Vest for Mors på 0,01 %. Ved det beregnede worst case scenarie er den samlede fosforudledning fra husdyrbruget til søoplandene til Rodenbjerg Sø og Ørum Sø på 0,02 %, til søoplandene til Ove Sø på 0,01 % og til søoplandene til Lønnerup Fjord og Nørhå Sø på 0,03 %.

Thisted Kommunes vurdering:

Da husdyrbrugets andel af fosforudledningen til de pågældende kyst- og søoplande er væsentligt mindre end 1 % i worst case, vurderes det, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig fosforpåvirkning af vandområdet.

Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor er overholdt. Ingen af de ansøgte arealer vurderes at være risikoarealer, og det vurderes ikke at der er et behov for at skærpe de generelle beskyttelsesniveauer for fosfor. Det vurderes derfor ikke, at projektet i kumulation med andre projekter vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

2.7 Bilag IV-arter (påvirkning fra udbringningsarealer)

Bilag IV i EU's habitatdirektiv indeholder en liste over udvalgte dyre- og plantearter, som medlemslandene er forpligtet til generelt at beskytte, uanset om de forekommer inden for eller uden for beskyttelsesområderne. For at beskytte bilag IV arter må disse yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Derfor skal land- og skovbrug tilrettelægge deres aktiviteter, således levevilkårene for arterne ikke forringes. Det er lodsejerens eget ansvar ikke at beskadige eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder, også selvom myndighederne ikke har oplyst om konkrete forekomster af bilag IV-arter i området.

På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriftens udbringningsarealer:

Dyr:	Planter:
Damflagermus	ingen registrerede
Vandflagermus	
Langøret flagermus	
Birkemus	
Odder	
Markfirben	
Stor vandsalamander	
Spidssnudet frø	
Strandtudse	
Ulv	

- **Flagermus:** Flagermus kan om sommeren opholde sig i hulheder og sprækker i træer, fugle- eller flagermuskasser eller i bygninger. Flagermus søger typisk føde over søer og åer, i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn. En god vandkvalitet er vigtig.
- **Birkemus** - forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.
- **Odder** - forekommer ved vandløb og søer og lever i tilknytning til vådområder.
Markfirben - lever spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder.
- **Stor vandsalamander** og **spidssnudet frø** - er begge arter, der er knyttet til våde habitater som eksempelvis klitlavninger, moser, enge, søer og vandhuller.
- **Strandtudse** - lever primært i tilknytning til klithederne og strandengene, hvor de typisk yngler i temporære, lysåbne vandsamlinger.
- **Ulv** - opholder sig oftest i mere upåvirkede områder såsom større skov- eller hedearealer.

Thisted Kommunes vurdering:

Udbringningsarealerne har hidtil været i omdrift, og det vurderes derfor ikke at fortsat drift vil påvirke de nævnte bilag IV-arter. Med den eksisterende viden om de særligt beskyttede arters udbredelse og levevis, vurderes det, at driften på udbringningsarealerne ikke vil have væsentlige konsekvenser for

bilag IV-arter eller påvirke disses opholds-, yngle- eller levesteder. Thisted Kommune vurderer derfor, at den ansøgte drift har en neutral effekt på de ovenfor nævnte bilag IV- arter.

2.8 BAT for udbringning af husdyrgødning

Ifølge "Introduktion til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12" (Miljøministeriet, 2010) er BAT for udbringning af husdyrgødning på arealer i Danmark udmøntet i de generelle regler.

Følges de generelle regler for udbringning af husdyrgødning, burde kravet for BAT på udbringningsarealer derfor være opfyldt. Udbringning af husdyrgødning skal følge de gældende regler.

Det følger af Husdyrgødningsbekendtgørelsen, at der bl.a. ikke må udbringes husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord. Udbringning af flydende husdyrgødning må kun ske ved udlægning ved slange eller slæbesko, nedfældning eller ved anvendelse af en teknologi, der er omfattet af Husdyrgødningsbekendtgørelsen § 28 stk. 4. Udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og fodergræsmarker skal ske ved nedfældning (jf. dog § 28 stk. 4-5 og 9).

Af Husdyrgødningsbekendtgørelsen følger det endvidere, at fast husdyrgødning, der udbringes på sort jord, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Krav til BAT for udbringning af husdyrgødning vurderes at være opfyldt.

2.9 Gener fra udbringning

Af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning fremgår følgende:

"Der kan forekomme lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringning af husdyrgødning foregår dog i kortere perioder, få gange om året, hvilket betyder, at disse lugtgener vil være af mindre betydning end lugt fra husdyrbrugets anlæg.

Særligt vedrørende lugt bemærkes, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Således må beboere i landzone tåle mere lugt fra husdyrbrug end beboere i byzone, hvor der er husdyrbrug i nærheden af byen (...)."

Transport af husdyrgødning vil umiddelbart foregå på offentlig vej. På baggrund af Miljøstyrelsens vejledning og de gældende regler for udbringning af husdyrgødning, vurderes det at udbringning af husdyrgødning på de ansøgte arealer ikke vil give unødige gener.

3 INDKOMNE HØRINGSSVAR

Ved høringsperiodens udløb er der ikke indkommet hørings svar.

I høringsperioden er der sket ændringer i nitratklasser, hvilket har ændret fordelingen af udbringningsarealernes placering i de forskellige nitratklasser.

Med ændringerne i nitratklasser, viser ansøgnings systemets beregninger følgende:

3.1 Markoplysninger

Grundlæggende arealoplysninger

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **0,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Ja**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **5,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Arealoplysninger

Udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
33-0	0,79	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,79	0,00	0,00	0,00
20-0b	# 2,90	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	2,90	0,00	2,90	0,00	0,00	0,00
20-0a	# 7,08	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	7,08	0,00	7,08	0,00	0,00	0,00
29-0	# 3,78	Ja	JB2	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,00	3,78	0,00	0,00	0,00	3,78	0,00
20-0d	# 1,21	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	1,21	0,00	1,21	0,00	0,00	0,00
20-0c	# 8,92	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	8,92	0,00	8,92	0,00	0,00	0,00
23-0	# 2,03	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	2,03	0,00	0,00	0,00	2,03	0,00
31-0	17,00	Ja	JB4	Nej	S4	S4	17,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,00	0,00	0,00	0,00
10-0	5,89	Nej	JB1	Nej	S4	S4	5,89	0,00	0,00	0,00	5,89	5,89	0,00	0,00	0,00
Total	49,61						23,69	0,00	0,00	25,92	5,89	43,80	0,00	5,81	0,00

Marker markeret med # er manuelt udpeget til at indgå i beregning af overfladeudvaskning svarende til et plantebrug.

De stjernemarkerede (*) arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

3.3 Nitrat (overfladevand)

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 73,87 %	1,03	58,8
DE_{reel}	1,34	58,1

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	56,1
Merudvaskning fra husdyrbrug	2,0

Beregning af maksimal nitratudvaskning på bedrifter med arealer, hvor der er krav om udvaskning svarende til et plantebrug.

Vægtet maksimal udvaskning på bedriften beregnes som et arealvægtet gennemsnit af udvaskning fra arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug og arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug anvendes i vægtingen i de tilfælde hvor denne er lavere end udvaskning svarende til et plantebrug.

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 47,75 % af arealet	1,40	68,9
Udvaskning svarende til et plantebrug: 52,25 % af arealet		48,8
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 50,00 % Omfatter: 52,25 % af arealet	0,70	50,4
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		58,4

3.4 Nitrat (grundvand)

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarnN.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
10-0	5,9	62	-3	60	62

Krav om P-overskud overholdt: Ja

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: -8,7 kg P.

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : 11,1 kg P/ha/år.

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: 31,2 kg P/ha/år.

P-aførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): 20,3 kg P/ha/år.

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: 11,0 kg P/ha/år.

Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor (med ændrede nitratklasser)

Efter ændringerne i nitratklasser er fordelingen af udbringningsarealer i nitratklasser:

N-kl 0 (ha)	N-kl 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)
23,69	0	0	25,92

Dette giver en reduktionsprocent på 73,87 %.

Ny oversigt over nitratklasser ses i bilag 2B.

Overholdelsen af det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er beregnet på bedriftsniveau. For at sikre overholdelse af Husdyrbrugsbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for fosfor og nitrat, stilles der fortsat vilkår til etablering af 5 % ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens krav.

Med ændringerne i nitratklasser er den reelle N-udvaskning (DE_{reel}) ved brug af 5 % ekstra efterafgrøder, fortsat ikke større end den beregnede vægtede maksimale udvaskning. Thisted Kommune vurderer derfor at det generelle beskyttelsesniveau for nitrat fortsat er overholdt.

Ændringen i nitratklasser har ikke ændret i beregningerne for fosfor samt for nitrat til grundvand. Beskyttelsesniveauet for fosfor samt for nitrat til grundvand vurderes derfor fortsat at være overholdt.

Habitatvurdering (med ændrede nitratklasser)

Pga. ændringerne i nitratklasser er der foretaget nye beregninger af udvaskningen til Natura-2000 områder. De tidligere bilag 6 og 7 er derfor blevet erstattet af nye beregninger i bilag 6B og 7B.

Da husdyrbrugets andel af nitratudvaskningen til de pågældende oplande fortsat er under 1 %, vurderes det, at projektet i sig selv fortsat ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Afskæringskriterium 1, 2A og 2B er fortsat overholdt. Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand er fortsat overholdt. Det vurderes derfor fortsat ikke, at projektet i kumulation med andre projekter vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Da husdyrbrugets andel af fosforudledningen til de pågældende kyst- og søoplande fortsat er væsentligt mindre end 1 % i worst case, vurderes det, at projektet i sig selv fortsat ikke vil give anledning til en væsentlig fosforpåvirkning af vandområderne.

Thisted Kommunes samlede vurdering i forhold til ændring af nitratklasser

Med de i udkastet stillede vilkår overholdes de givne beskyttelsesniveauer stadig. Der ændres ikke i godkendelsens vilkår. Thisted Kommune vurderer derfor at ændringerne i nitratklasser ikke er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. På baggrund heraf er der ikke foretaget yderligere høringer.

BILAG

---

arealer_1

arealer_2

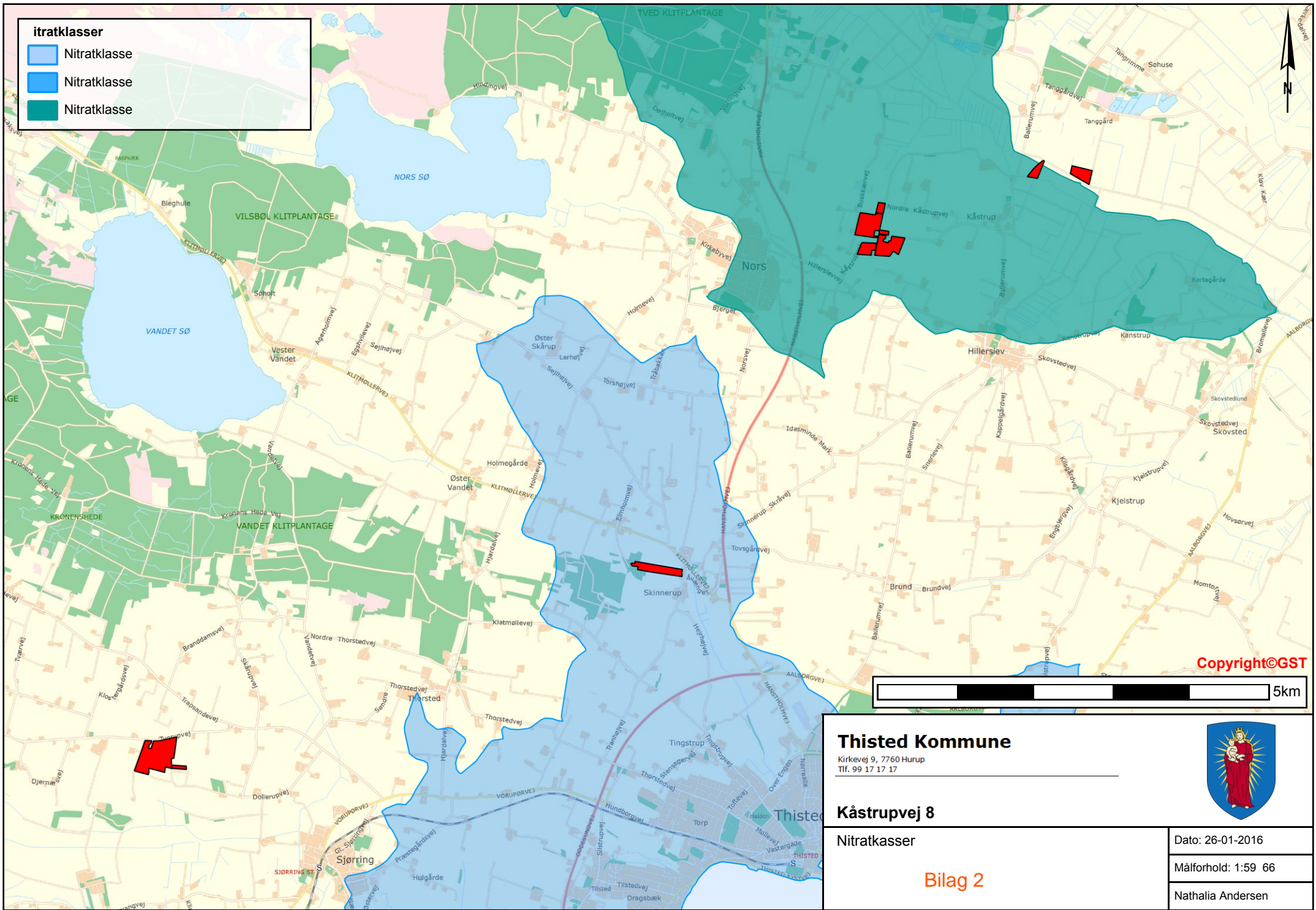
arealer_3

arealer_4

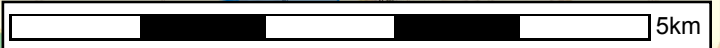

itratklasser

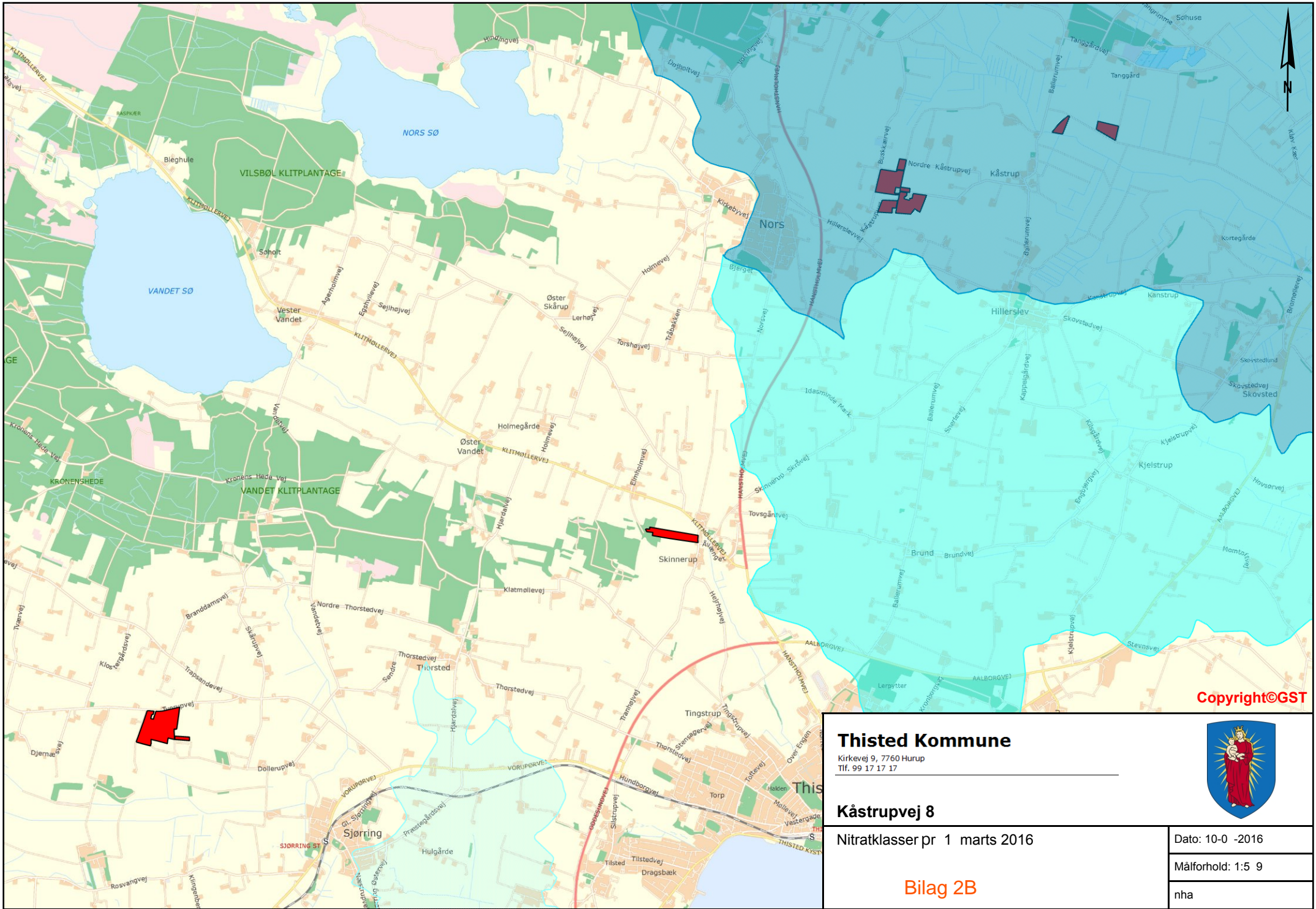
- Nitratkasse
- Nitratkasse
- Nitratkasse

Copyright©GST

<p>Thisted Kommune Kirkevej 9, 7760 Hurup Tlf. 99 17 17 17</p>		
<p>Kåstrupvej 8</p>		
<p>Nitratkasser</p>		
<p>Bilag 2</p>		
		<p>Dato: 26-01-2016</p>
		<p>Målforhold: 1:59 66</p>
		<p>Nathalia Andersen</p>

Copyright©GST

Thisted Kommune

Kirkevej 9, 7760 Hurup
Tlf. 99 17 17 17

Kåstrupvej 8

Nitratklasser pr 1 marts 2016

Bilag 2B

Dato: 10-0 -2016

Målforshold: 1:5 9

nha

Sagsinformation:

Skema ID: 81088 Sagsnr: -
Ansøger navn: -
Ejendommens adr.: Kåstrupvej 8
Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted
Kommentar:

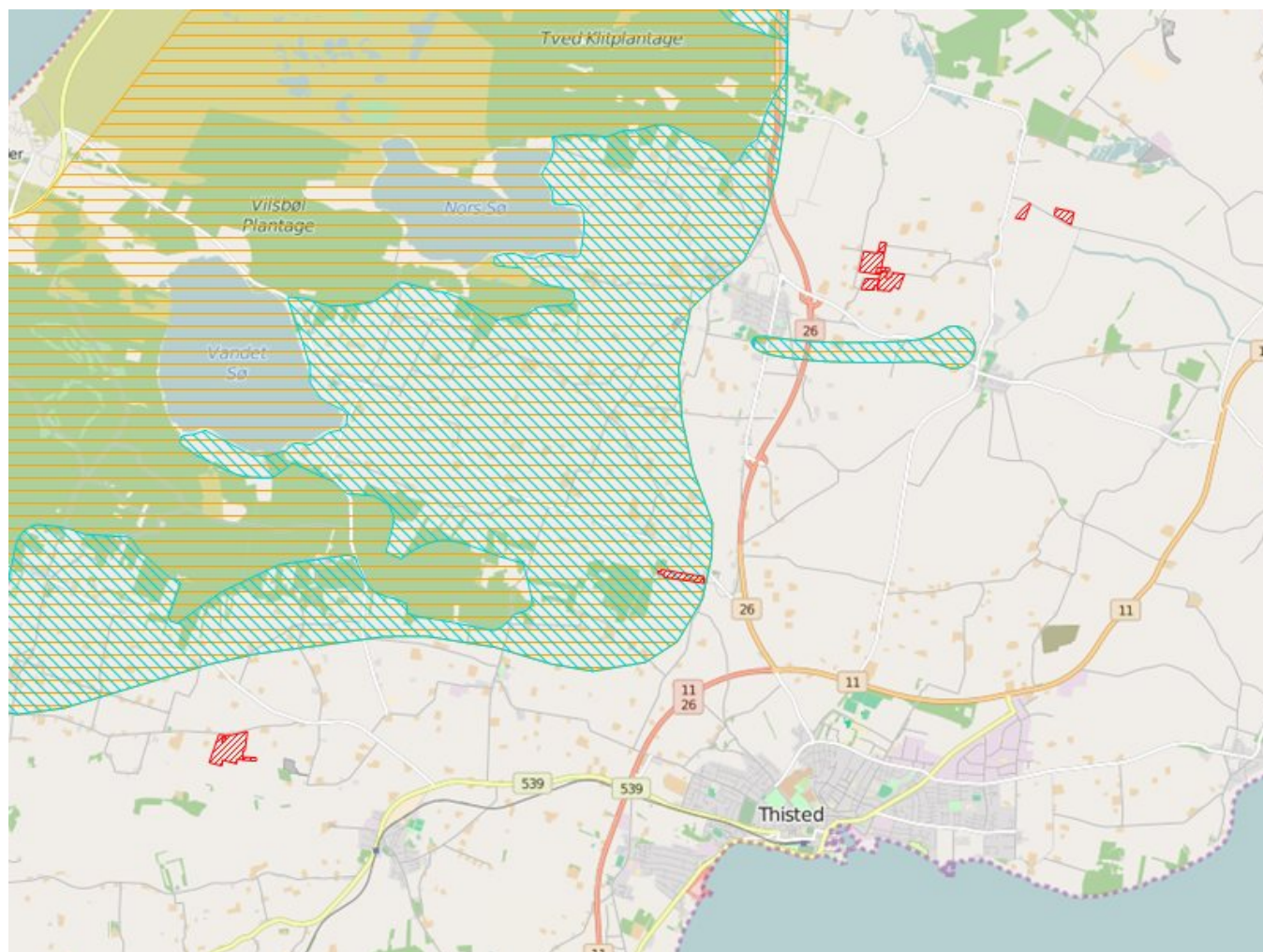
Bilag 3**Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand**

I Danmark bruger vi urensset grundvand som drikkevand. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD områder). Der er gennemført en overordnet kortlægning af grundvandets sårbarhed i forhold til nitrat. På den baggrund er der udarbejdet et kort over de nitratfølsomme områder. Herefter kortlægges områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan på detailniveau, og der foretages en zonerings af områdets nitratfølsomhed. Slutteligt udarbejdes en indsatsplan, som beskriver de nødvendige indsatser for at sikre drikkevandsressourcen i forhold til drikkevandskvalitetskravet på 50 mg/l. Der er udarbejdet indsatsplaner for en række områder, mens kortlægningen er undervejs i andre områder. Kortlægningen af alle indsatsplanområder skal være afsluttet i 2015. I områder, hvor der endnu ikke er foretaget en zonerings, stilles der som hovedregel krav om, at udvaskningen af nitrat ikke må stige i de nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr liter.

Er der udarbejdet en indsatsplan skal der stilles vilkår, som sikrer at indsatsplanen overholdes. Der kan dog kun stilles vilkår, så udvaskningen reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug eller til et udvaskningsniveau svarende til nitratklasse 3. Tilsvarende vilkår kan stilles til zonerede områder i den statslige kortlægning, hvor der endnu ikke er udarbejdet en indsatsplan. I rapporten tages der udgangspunkt i, at der også stilles skærpede vilkår til zonerede områder.

Ansøgning:

Det samlede harmoniareal er 49,6 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 5,9 ha i NFI. Af det samlede areal i NFI er 5,9 ha zoneret.

Legende:

	NFI områder.
	Indsats områder med hensyn til nitrat.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Harmoniarealer i ansøgningen

Arealer i NFI:

Mark nr.	Mark areal	Areal i NFI
10-0	5,89 ha.	5,89 ha.

I den følgende tabel er de harmoniarealer i ansøgningen listet, hvis placering i forhold til status på den statslige kortlægning/indsatsplanlægning afgør, hvilke krav der stilles til udvaskning.

Mark nr.	Mark areal	NFI Areal indsatsområde (ha)	Ansøgt udv. (mg/l)	Planteavls udv. (mg/l)
10-0	5,89	5,89	62	60
SUM:	5,9	5,9	-	-

Vurdering

Den gennemsnitlige nitratudvaskning fra det ansøgte projekt overstiger 50 mg nitrat/l, men giver ikke anledning til en stigning i forhold til det nuværende udvaskningsniveau. Udvasningen overstiger dog niveauet fra et standardplanteavlsbrug i området på markerne 10-0 og giver dermed anledning til en uacceptabel høj udvaskning set i lyset af grundvandets prioritering i området. Udvasningskravet kan kun opfyldes, hvis der i det givne område stilles vilkår for de 5,9 ha i området, der er udpeget som zoneret/indsatsområde.

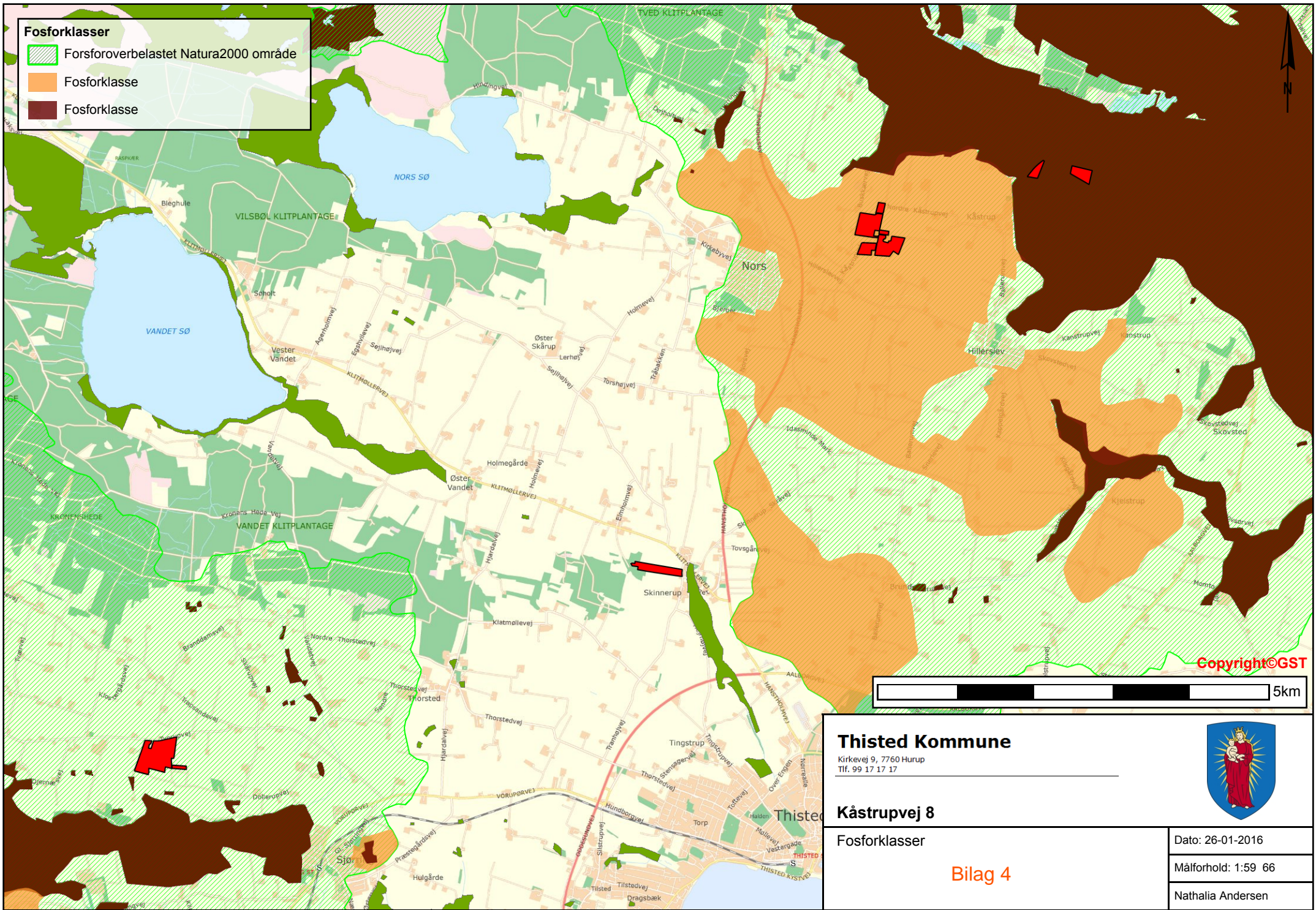
Konklusion

Der er arealer hvor der er foretaget zoneret. Udvasningen for disse arealer er større end udvasningen fra en tilsvarende planteavlsbrug. Det skal vurderes om der skal stilles særlige vilkår for at reducere udvasningen. Er der en vedtaget indsatsplan skal udvasningen endvidere vurderes i forhold til kravene i planen.

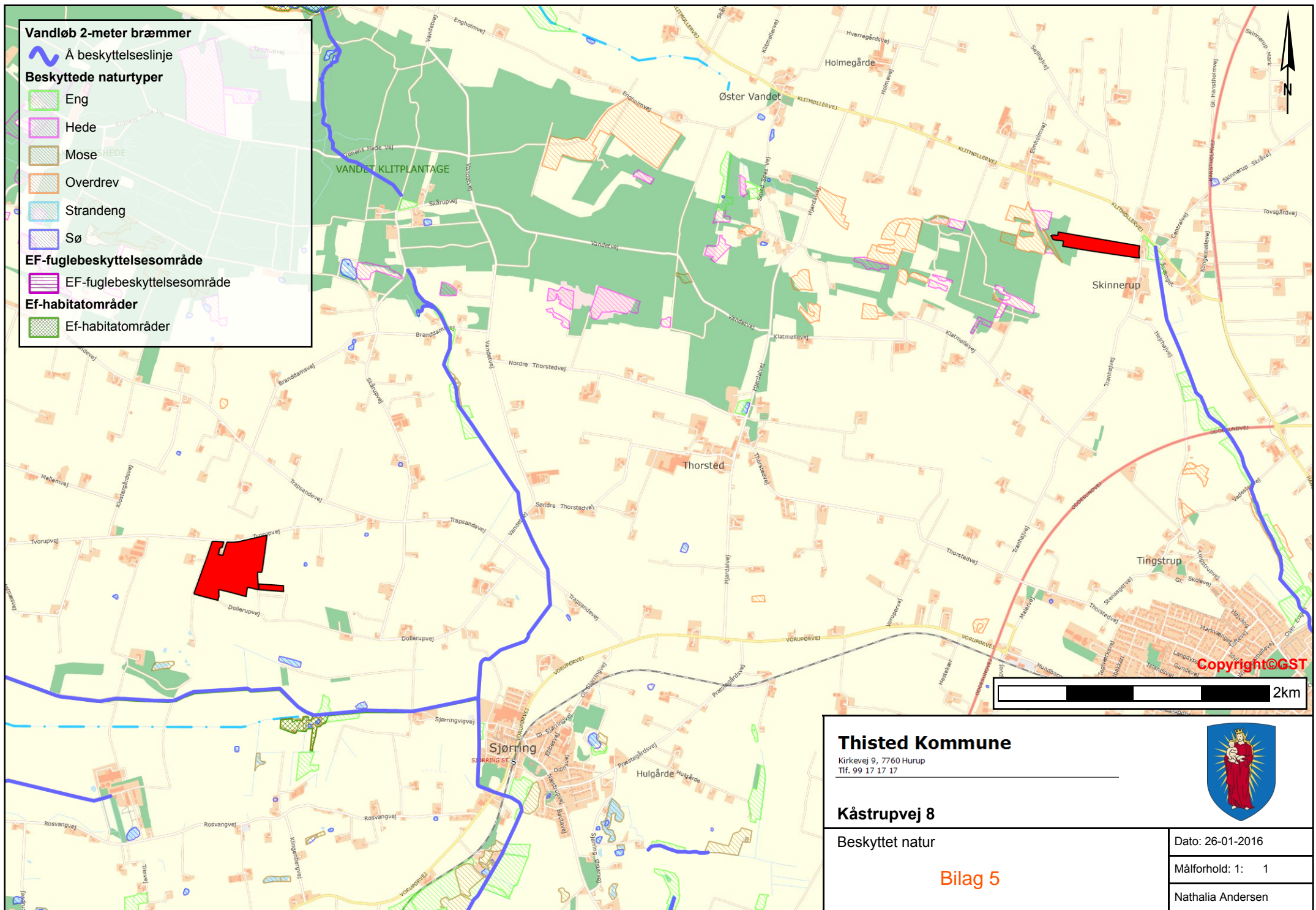
Der er ikke indtegnet arealer i andre kommuner.

Der er ikke indtegnet aftale-arealer i ansøgningen.

Vandløb 2-meter bræmmer

A beskyttelseslinje

Beskyttede naturtyper

Eng

Hede

Mose

Overdrev

Strandeng

Sø

EF-fuglebeskyttelsesområde

EF-fuglebeskyttelsesområde

Ef-habitatområder

Ef-habitatområder

Thisted Kommune

Kirkevej 9, 7760 Hurup
Tlf. 99 17 17 17

Kåstrupvej 8

Beskyttet natur

Bilag 5

Dato: 26-01-2016

Målforshold: 1: 1

Nathalia Andersen

Copyright © GST

2km

Vandløb 2-meter bræmmer

 A beskyttelseslinje

Beskyttede naturtyper

 Eng

 Hede

 Mose

 Overdrev

 Strandeng

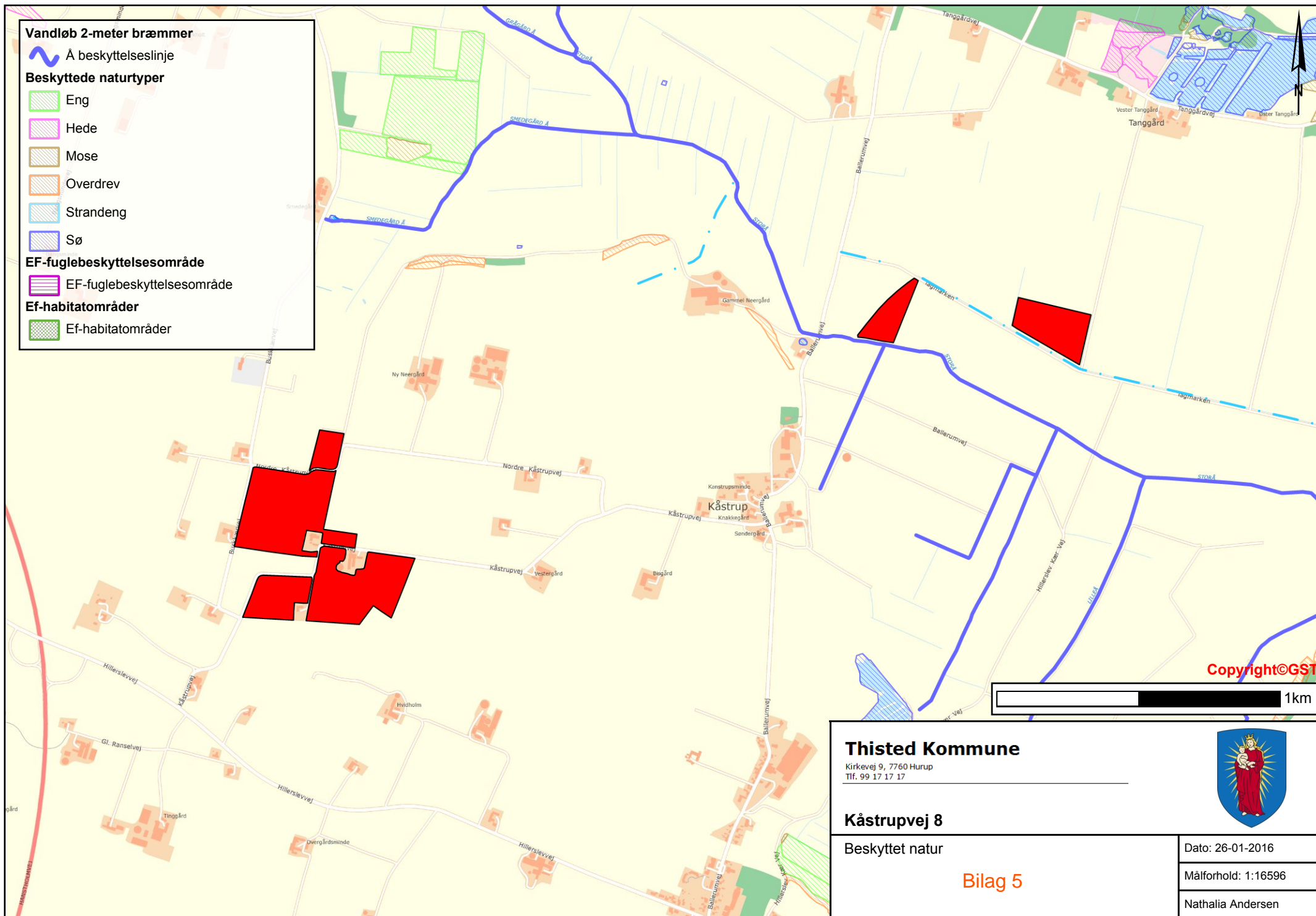
 Sø

EF-fuglebeskyttelsesområde

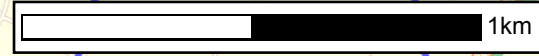
 EF-fuglebeskyttelsesområde

Ef-habitatområder

 Ef-habitatområder

Copyright©GST

Thisted Kommune

Kirkevej 9, 7760 Hurup
Tlf. 99 17 17 17

Kåstrupvej 8

Beskyttet natur

Bilag 5

Dato: 26-01-2016

Målforhold: 1:16596

Nathalia Andersen

Sagsinformation:

Skema ID: - Sagsnr: -
 Ansøger navn: -
 Ejendommens adr.: Kåstrupvej 8
 Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted
 Kommentar:

Bilag 6B**Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)**

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres at ændringen ikke påvirker Natura 2000 området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Efterfølgende vurderes det, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000 områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Vurderingen følger Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Naturklagenævnes praksis fra den principielle afgørelse MKN-130-00166 af 3. november 2010 og Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014. Husdyrbrugloven regulerer alene den del af udvaskningen, som kan tilskrives husdyrgødningen. Den øvrige udvaskning bliver ikke reguleret via husdyrbrugloven.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de kystoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de kystoplande, hvor anlæget er placeret. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. Der anvendes seneste CHR- og gødningsregnskabs-data. Hvis dyretrykket er faldende i et kystopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 området ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i kystoplandene til Natura 2000 områder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 området. (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i kystoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterier 2A og 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage i et kystopland, uden projektet medfører skadevirkning fra på Natura 2000 området. Natura 2000 områder, der kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller et vandområde som er meget lidt eutrofieret betragtes som meget sårbare. Øvrige Natura 2000 områder betragtes som sårbare. Kystområder uden for Natura 2000 betragtes ikke som sårbare. Opdelingen følger Miljøstyrelsens sårbarhedskortlægning. Afhængig af sårbarhed anvendes følgende afskæringskriterier for Natura 2000 områder.

Pkt. 2A sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle kystopland.

Pkt. 2B meget sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der

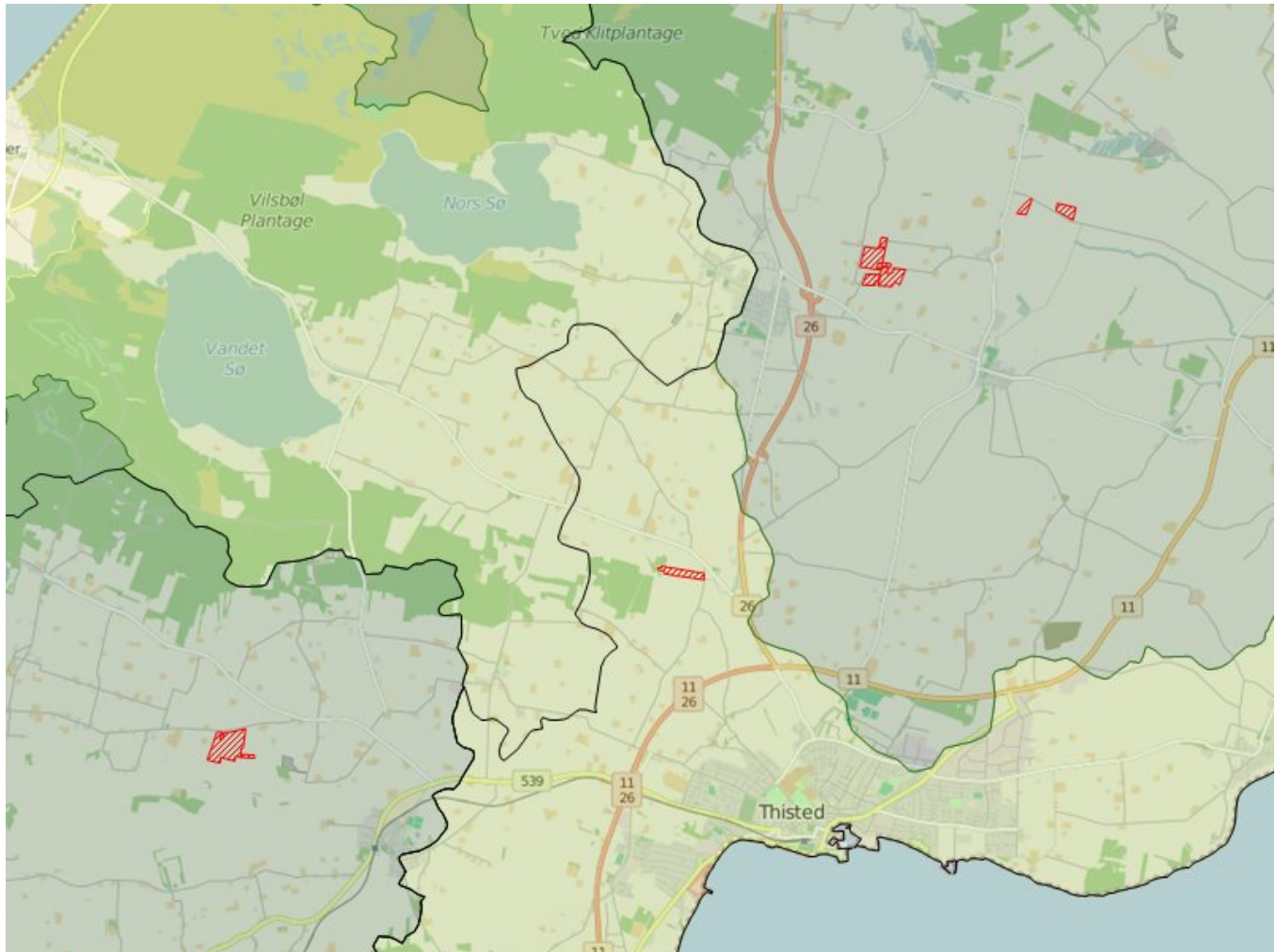
laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 49,6 ha. og en udvaskningen i ansøgt drift på 58,1 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 58,8 kg N/ha. For de samlede harmoniarealer er det beregnet at udvaskningen ved planteavl er 56,1 kg N/ha.

I den konkrete ansøgning er der 43,72 ha udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på 11 kgP/ha/år.

Legende:

	Oplande til meget sårbare og fosforbelastede Natura2000 områder
	Oplande til sårbare Natura2000 områder.
	Oplande til ikke sårbare områder.
	Kystoplands grænse.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Habitatområde Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 16: Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer

(1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg:

- Løgstør Bredning
- Skagerak/Vesterhav
- Skagerak/Vesterhav (Hirtshals)
- Vest for Mors

Habitatområde Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted fjord og Agerø er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer (1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø:

- Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund
- Nissum Bredning
- Vest for Mors

Habitatområde Mågerodde og Karby Odde

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 177: Mågerodde og Karby Odde er blandt andet habitatnaturtyperne: Kystlaguner og strandsøer (1150) og Større lavvandede bugter og vige (1160). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Mågerodde og Karby Odde:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 12: Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage er: sangsvane, kortnæbbet gås, pibe- og hvinand, toppet skallesluger og dværgterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Eksempelvis trues en art som hvinand af fødemangel i de fjordområder, der har oplevet gentagne iltsvind, da den overvejende lever af blåmuslinger. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage:

- Løgstør Bredning
- Skagerak/Vesterhav
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Lønnerup Fjord

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 19: Lønnerup Fjord er: pibe- og sangsvane, kortnæbbet gås og pomeransfugl. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til

eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Lønnerup Fjord:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Vestlige Vejler, Arup Holm og Hovsør Røn

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 20: Vestlige vejler, Arup Holm og Hovsør røn er: rørdrum, hvid stork, pibe- og sangsvane, grå-, sæd- og kortnæbbet gås, rør- og blå kærhøg, vandrefalk, engsnarre, brushane, plettet rørvagtel, hjejle, almindelig ryle, sort- fjord- og havterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Den kraftige gødningstilførsel til Danmarks markarealer har medført ændringer af flora og fauna i levestederne for flere af udpegningsarter. Næringsstofftålende plantearter har i mange år haft bedre vilkår end de mere naturlige, langsomt voksende plantearter, som oprindeligt har været karakteristiske for engene. Høje næringsindhold i vandløbende medfører endvidere i forbindelse med regelmæssige oversvømmelser en næringsstofberigelse af enge og vådområder med øget tilgroning og ændringer i den oprindelige artsammensætning i plantelivet til følge. Tilgroning af enge og rørsump forringer yngleforsørene for mange af arterne på udpegningsgrundlaget bl.a. engsnarre og brushane. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Vestlige Vejler, Arup Holm og Hovsør Røn:

- Skagerak/Vesterhav
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Agger Tange

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 23: Agger Tange er: rørdrum, pibe- og sangsvane, kortnæbbet gås, lysbuget knortegås, pibe-, spids- og krikand, rørhøg, lille kobbersneppe, klyde, hjejle, almindelig ryle, brushane, fjord-, dværg-, split- og havterne og mosehornugle. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Agger Tange:

- Nissum Bredning

Fuglebeskyttelsesområde Mågerodde og Karby Odde

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 25: Mågerodde og Karby Odde er: lysbuget knortegås, klyde, hjejle, dværg- og havterne. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere

tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Mågerodde og Karby Odde:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 27: Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme er: lysbuget knortegås, hvinand, toppet skallesluger, klyde, hjejle og havterne. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Eksempelvis trues en art som hvinand af fødemangel i de fjordområder, der har oplevet gentagne iltsvind, da den overvejende lever af blåmuslinger. For arten lysbuget knortegås er reduktion af fødegrundlaget i form af ålegræs en alvorlig trussel. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme:

- Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Nissum Bredning

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 28: Nissum Bredning er: hvinand og toppet skallesluger. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for fuglene på udpegningsgrundlaget. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Nissum Bredning:

- Nissum Bredning

Fuglebeskyttelsesområde Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 39: Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø er: sangsvane, kortnæbbet gås, bramgås, lysbuget knortegås, hvidbrystet præstekrave, klyde, almindelig ryle, brushane, mosehornugle, fjord- og dværgterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. For arten lysbuget knortegås er reduktion af fødegrundlaget i form af ålegræs en alvorlig trussel. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø:

- Nissum Bredning

Beregning af projektets påvirkning i berørte kystoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givet kystopland, som afvander til et Natura 2000 område beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede kystopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, Udvasning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert kystopland som afvander til sårbare Natura 2000 områder beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (Udvasning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvasning ved DE (reel):	58,1 kg N/ha
Udvasningen for et standard-planteavlsbrug:	- 56,1 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 2 kg N/ha

Påvirkning i kystoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstofpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle kystoplande er opstillet herunder. For hvert kystopland er det vurderet om projektet overholder de to afskæringskriterier.

	Vest for Mors	Nissum Bredning
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	31,81 ha	17,8 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-
Dyrket areal i opland:	48159 ha	39058 ha
Øvrigt areal i opland:	21637 ha	20951 ha
Samlet areal i opland:	69795 ha	60009 ha

	Vest for Mors	Nissum Bredning
Vurdering af kumulativ effekt:		
Er der stigende dyretryk?	Nej	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	-	-
DEmax Planteavl:	-	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-	-
Kvælstofbidrag opland:		
Reduktionsprocent:	42 %	76 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	1155221 kgN	474053 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	125493 kgN	50282 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	1280714 kgN	524335 kgN
Kvælstofbidrag projekt:		
N-bidrag fra husdyrgødning:	2 kgN/ha	2 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	32,5 %	88 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	43 kgN	4,3 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	43 kgN	4,3 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	58,1 kgN/ha	58,1 kgN/ha
Opsummering:		
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja

	Vest for Mors	Nissum Bredning
Fosforbidrag opland:		
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	9632 kgP	7812 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	1731 kgP	1676 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	6440 kgP	5537 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	17803 kgP	15025 kgP
Fosforbidrag projekt:		
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	11 kgP/ha	11 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	4,4 %	4,4 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	1,4 kgP	0,78 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-
Samlet P-Bidrag:	1,4 kgP	0,78 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0,01 %	0,01 %
Opsummering:		
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja

Konklusion

Dyretrykket har været faldende siden 2007 i de kystoplande, hvor der er harmoniarealer og Thisted Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 er kommet væsentlige nye kilder til nitratudvaskning i kystoplandene. Det ansøgte projekt medfører ikke en kumulativ effekt.

I de aktuelle kystoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende inden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Da kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, giver projektet ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000 områderne.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Afskæringskriterierne for påvirkning af Natura 2000 områder er overholdt. Projektet kan derfor godkendes ud fra de oplysninger, der fremgår af ansøgningen.

Der er ingen harmoniarealer inden for 20 meter til vandløb og søer, som medfører restriktioner for udbringning af husdyrgødning på harmoniarealerne.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Sagsinformation:**Bilag 7B**

Skema ID: - Sagsnr: -
Ansøger navn: -
Ejendommens adr.: Kåstrupvej 8
Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted
Kommentar:

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder, samt Ramsarområder der ligeledes er udpegede som fuglebeskyttelsesområder. Blandt de meget sårbare vandområder omfatter Natura 2000-typerne også søer. Ifølge miljøstyrelsens vejledningen om miljøregulering af husdyrhold kan visse næringsstoffattige søer være omfattet af et afskæringskriterie, der skal sikre at ændringer ikke påvirker søerne negativt ved godkendelse af husdyrbrug. Dette gælder naturtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden og 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

I vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Vurderingen følger miljøstyrelsens afskæringskriterie for, hvornår et projekt påvirker et Natura 2000 område negativt.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de aktuelle søoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangsåret for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de søoplande, hvor harmoniarealerne er placeret. Hvis dyretrykket er faldende i et søopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 søområdet ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i søoplandene til Natura 2000 søområder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 søområdet (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i søoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. Der anvendes seneste CHR- og gødningsregnskabs-data.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage med i et søopland, uden projektet medfører en skadevirkning på Natura 2000 søområdet. Søer kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller som vandområder der er meget lidt eutrofierede og betragtes derfor som meget sårbare recipienter.

Da Natura 2000 naturtyperne 3160,3150,3140,3130 og 3110 karakteriseres som meget sårbare recipienter, vurderes projektet, efter afskæringskriterie 2B. Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion skal således være mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis projektet skal godkendes.

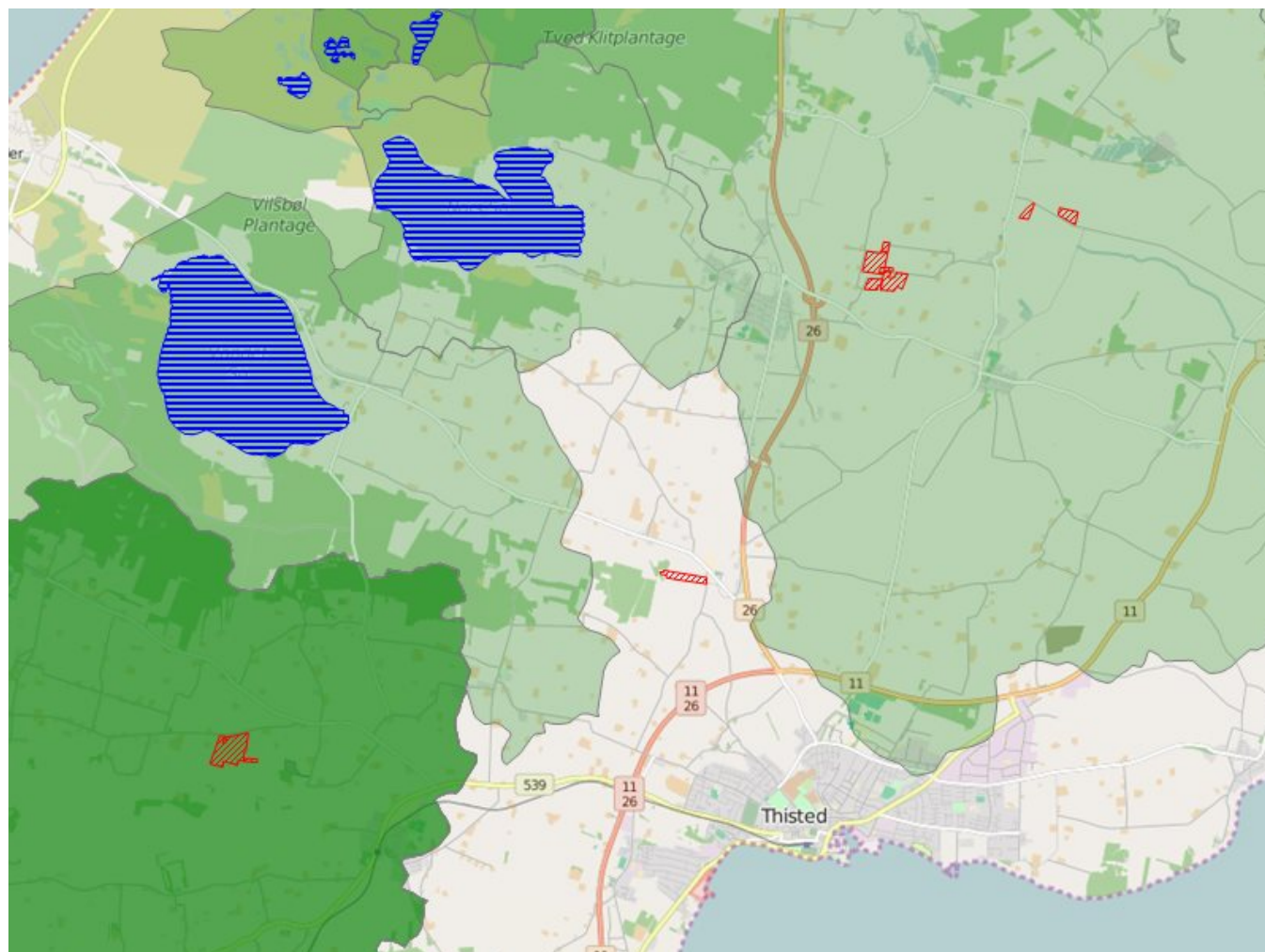
Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller

bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 49,6 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 43,72 ha i søoplande i Natura 2000 områder. Udvaskningen i ansøgt drift på 58,1 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 58,8 kg N/ha. Fosforoverskuddet er 11 kgP/ha om året i ansøgt drift, og kravet om P overskud er overholdt. For de samlede harmoniarealer er det beregnet, at udvaskningen ved planteavl er 56,1 kg N/ha.

Legende:

	Oplande til søer.
	Søer.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Søer i Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de søer i Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Rodenbjerg Sø er en 17,3 ha stor sø, der har et oplandsareal på 30993,33 ha. 19873,781 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 11%, Sand: 82%, Organisk: 6%. I den statslige vandplanlægning er Rodenbjerg Sø karakteriseret som søtype 11 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, saltholdig og lavvandet. Rodenbjerg Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3140: Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger.

Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger er søer og vandhuller, hvor der vokser kransålealger på bunden. Søerne er ikke eller kun lidt forurenede og har kalkrigt vand. Ofte ledsages kransålealgerne af en række andre arter af vandplanter. Ved forurening kan mængden af kransålealger blive stærkt reduceret. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007)" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatussen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og

vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Ørum Sø er en 427 ha stor sø, der har et oplandsareal på 30894,25 ha. 19803,242 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 12%, Sand: 82%, Organisk: 6%. I den statslige vandplanlægning er Ørum Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Ørum Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3150: Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks.

Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks er søer eller vandhuller, der er mere eller mindre næringsrige, hvor der enten findes frit flydende vandplanter eller visse store arter af vandaks. Vandet kan være rent og klart, men i mange søer er vandet blevet mere eller mindre grumset og ugenomsigtigt grundet tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007)" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatussen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks samt brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Ove Sø er en 356 ha stor sø, der har et oplandsareal på 22915,79 ha. 14863,514 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 15%, Sand: 75%, Organisk: 10%. I den statslige vandplanlægning er Ove Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Ove Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3150: Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks.

Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks er søer eller vandhuller, der er mere eller mindre næringsrige, hvor der enten findes frit flydende vandplanter eller visse store arter af vandaks. Vandet kan være rent og klart, men i mange søer er vandet blevet mere eller mindre grumset og ugenomsigtigt grundet tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007)" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatussen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks samt brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Lønnerup Fjord er en 134,9 ha stor sø, der har et oplandsareal på 14411,63 ha. 9423,945 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 32%, Sand: 63%, Organisk: 5%. I den statslige vandplanlægning er Lønnerup Fjord karakteriseret som søtype 11 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, saltholdig og lavvandet. Lønnerup Fjord er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3140: Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger.

Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger er søer og vandhuller, hvor der vokser kransnålealger på bunden. Søerne er ikke eller kun lidt forurenede og har kalkrigt vand. Ofte ledsages kransnålealgerne af en række andre arter af vandplanter. Ved forurening kan mængden af kransnålealger blive stærkt reduceret. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007)" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatussen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og

vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Nørhå Sø er en 19 ha stor sø, der har et oplandsareal på 11750,02 ha. 7983,565 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 58%, Sand: 29%, Organisk: 12%. I den statslige vandplanlægning er Nørhå Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Nørhå Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3140: Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger.

Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger er søer og vandhuller, hvor der vokser kransnålealger på bunden. Søerne er ikke eller kun lidt forurenede og har kalkrigt vand. Ofte ledsages kransnålealgerne af en række andre arter af vandplanter. Ved forurening kan mængden af kransnålealger blive stærkt reduceret. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007)" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Beregning af projektets påvirkning i berørte søoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givent søopland, som afvander til en af de nævnte søtyper i Natura 2000 områder beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede søopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, udvaskning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Fosforudvaskningen er vurderet som beskrevet i indledningen.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert søopland som afvander til de sønaturtyper i Natura 2000 områder, der er omfattet af afskæringskriterie 2B, beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (udvaskning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvaskning ved DE (reel):	58,1 kg N/ha
Udvaskningen for et standard-planteavlsbrug:	- 56,1 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 2 kg N/ha

Vurdering af kumulativ påvirkning

Kravet om at det konkrete projekt ikke må påvirke et søopland yderligere, hvor den samlede kvælstofbelastning er stigende, skal opfyldes på bedriftsniveau. Derfor kan der beregnes en maksimal tilladt udvaskning pr. ha for bedriften,

som et vægtet gennemsnit af den maksimalt tilladte udvaskning i oplande med stigende husdyrtryk og den maksimalt tilladte udvaskning for de øvrige harmoniarealer. For arealer, hvor der ikke er en kumulativ effekt, må udvaskningen beregnet for de pågældende arealer maksimalt svare til udvaskningen ved maksimalt dyretryk (DEmax). For de arealer, der ligger i et opland, hvor en øget belastning giver en kumulativ effekt, må udvaskningen maksimalt svare til den laveste værdi af udvaskningen fra et planteavlbrug og udvaskningen ved maksimalt dyretryk (DEmax) for de pågældende arealer. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Beregning:

$$\frac{(\text{Harmoniareal}(\text{søopland med kumulativ effekt}) * \text{Udvaskning}(\text{DEMax1}) + \text{Harmoniareal}(\text{øvrigt}) * \text{Udvaskning}(\text{DEMax2}))}{\text{Harmoniareal}(\text{samlet})}$$

1. Her bruges den mindste værdi af: "Udvaskning som planteavlbrug på udvalgte arealer" eller "Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DEmax) på arealer med krav om udvaskning svarende til et planteavlbrug".
2. Her bruges værdien af: "Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DEmax) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et planteavlbrug".

Påvirkning i søoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstof- og fosforpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle søoplande er opstillet herunder. For hvert søopland er det vurderet om projektet overholder afskæringskriterierne.

	Rodenbjerg Sø	Ørum Sø	Ove Sø	Lønnerup Fjord	Nørhå Sø
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	17,8 ha	17,8 ha	17,8 ha	25,92 ha	17,8 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-	-	-	-
Dyrket areal i opland:	19874 ha	19803 ha	14864 ha	9424 ha	7984 ha
Øvrigt areal i opland:	11120 ha	11091 ha	8052 ha	4988 ha	3766 ha
Samlet areal i opland:	30993 ha	30894 ha	22916 ha	14412 ha	11750 ha

	Rodenbjerg Sø	Ørum Sø	Ove Sø	Lønnerup Fjord	Nørhå Sø
Vurdering af kumulativ effekt:					
Er der stigende dyretryk?	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	-	-	-	69,9 kgN/ha	-
DEmax Planteavl:	-	-	-	48,8 kgN/ha	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-	-	-	50,4 kgN/ha	-
Kvælstofbidrag opland:					
Reduktionsprocent:	86 %	86 %	86 %	67 %	87 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	104415 kgN	104199 kgN	74620 kgN	151733 kgN	39142 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	14678 kgN	14640 kgN	10710 kgN	16459 kgN	4821 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	119092 kgN	118840 kgN	85330 kgN	168193 kgN	43963 kgN
Kvælstofbidrag projekt:					
N-bidrag fra husdyrgødning:	2 kgN/ha	2 kgN/ha	2 kgN/ha	2 kgN/ha	2 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	88 %	88 %	88 %	34,2 %	88 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	4,3 kgN	4,3 kgN	4,3 kgN	34,1 kgN	4,3 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha	0 kgN/ha	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN	0 kgN	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	4,3 kgN	4,3 kgN	4,3 kgN	34,1 kgN	4,3 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-	-	-	58,9 kgN/ha	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	58,1 kgN/ha	58,1 kgN/ha	58,1 kgN/ha	58,1 kgN/ha	58,1 kgN/ha
Opsummering:					
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-	-	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

	Rodenbjerg Sø	Ørum Sø	Ove Sø	Lønnerup Fjord	Nørhå Sø
Fosforbidrag opland:					
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	3975 kgP	3961 kgP	2973 kgP	1885 kgP	1597 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	890 kgP	887 kgP	644 kgP	399 kgP	301 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	0 kgP	0 kgP	2000 kgP	1330 kgP	1084 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	4864 kgP	4848 kgP	5617 kgP	3614 kgP	2982 kgP
Fosforbidrag projekt:					
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	11 kgP/ha	11 kgP/ha	11 kgP/ha	11 kgP/ha	11 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	4,4 %	4,4 %	4,4 %	4,4 %	4,4 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	0,78 kgP	0,78 kgP	0,78 kgP	1,14 kgP	0,78 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-	-	-	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-	-	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-	-	-	-
Samlet P-Bidrag:	0,78 kgP	0,78 kgP	0,78 kgP	1,14 kgP	0,78 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0,02 %	0,02 %	0,01 %	0,03 %	0,03 %
Opsummering:					
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Konklusion

En øget påvirkning i søoplandet vil medføre en kumulativ effekt ved øget påvirkning fra det ansøgte projekt. Udvaskningen for de arealer som ligger i oplandet skal derfor være mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug. Udvaskningskravet skal opfyldes på bedriftsniveau. Kravet beregnes derfor som et vægtet gennemsnit for arealer i og udenfor oplande, hvor der er en kumulativ effekt. Det samlede harmoniareal i oplande med kumulativ effekt er 25,92 ha.

Kravet til den arealvægtede udvaskning for bedriften er beregnet til 58,9 kg N pr. ha. Af ansøgningssystemet fremgår at den faktiske udvaskning ved den ansøgte drift er på 58,1 kg N pr. ha.

Afskæringskriterie 1 er overholdt da den faktiske udvaskning fra det ansøgte projekt er mindre end eller lig med det beregnede krav til den arealvægtede udvaskning for bedriften.

I de aktuelle søoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.